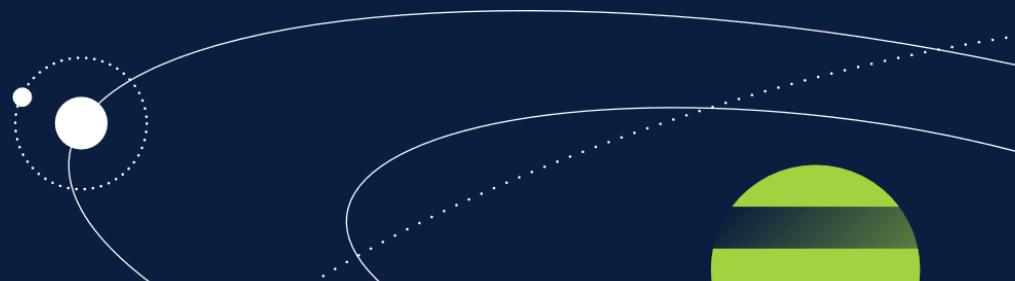

Viešųjų pirkimų savaitinis naujienlaiškis

2023 m. gruodžio 4-10 d.
49 metų savaitė

Turinys

1. Savaitės komentaras
2. Teisės aktų pakeitimai
3. Institucijų aktualijos
4. Teismų praktika

Savaitės komentaras

Mielieji,

Besiartinančios žiemos šventės sulėtino įstatymų leidėjo ir teismų apsakas, todėl šįkart, be kassavaitinių VPT metodinės pagalbos instrumentų, pristatome vieną Teisingumo Teismo sprendimą dėl viešojo pirkimo sutarčių keitimo niuansų.

Nors Teisingumo Teismo išaiškinimai nėra „revoliucingi“, tačiau mums primena, kad viešųjų pirkimų reguliavimo taikymas ir iš jo kylančios problemos neapsiriboja tik konkurso procedūromis.

Gero skaitymo!

Dr. Karolis Kačerauskas

„Ellex Valiunas“ partneris, Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktikos vadovas

[Kontaktai](#)

TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI

49-ąją metų savaitę nebuvo priimta viešųjų pirkimų sričiai reikšmingų teisės aktų.

INSTITUCIJŲ AKTUALIJOS

1. **VPT: [atkreipia](#)** pirkimų vykdytojų dėmesį į dažniausiai pasitaikančias klaidas pildant naujas TED elektronines skelbimų formas. Plačiau apie daromas klaidas skaitykite [čia](#).
2. **VPT: paskelbė [pranešimą](#)** dėl tiekėjų įtraukimo į Nepatikimų tiekėjų ir Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašus ir išbraukimą iš šių sąrašų.
3. **VPT: [atnaujino](#)** Dažnai užduodamų klausimų (**DUK**) skiltį ir atsisakė rekomendacijos viešųjų pirkimų vykdytojams nedidinti pirkimui skirtos lėšų sumos tarptautinės vertės pirkimuose. VPT tikisi, kad šios rekomendacijos atsisakymas paskatins rezultatyvesnius pirkimus.
4. **VPT: [atnaujino](#)** ir paskelbė Dinaminės pirkimo sistemos standartinių dokumentų paketą, kurį sudaro Dinaminės pirkimo sistemos sukūrimo bei Konkretaus pirkimo dinaminės pirkimo sistemos pagrindu sąlygos. Dokumentus galite peržiūrėti [VPT puslapyje](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas: sprendžiant, ar viešojo pirkimo sutarties pakeitimas buvo esminis, nebūtina nustatyti, ar sutarties šalys formaliai sudarė rašytinį pradinių sąlygų pakeitimą; iš anksto nenumatytoms aplinkybėms konstatuoti nepakanka nustatyti pačių aplinkybių objektyvaus pobūdžio (2023-12-07 sprendimas sujungtose bylose *Obshtina Razgrad ir Obshtina Balchik, C-441/22 ir C-443/22*).

Į Teisingumo Teismą kreipėsi Bulgarijos Aukščiausiasis administracinis teismas, kuris nagrinėjo du ginčus tarp savivaldos ir ES struktūrinės paramos lėšas administruojančios institucijos dėl galimai neteisėtų viešojo pirkimo sutarčių pakeitimų ir finansinių korekcijų už tai skyrimo.

Abejose bylose buvo nustatyta, kad tiekėjai sutartis įvykdė vėliau, nei buvo nustatyta sutarties nuostatose, šie pakeitimai nebuvo formalizuoti rašytiniais sutarčių pakeitimais, o PO tiekėjams netaikė netesybų ar kitų civilinės atsakomybės formų. Be to, antroje byloje nustatyta, kad į pirkimo sutartį nebuvo įtraukti laikotarpiai, per kuriuos pagal nacionalinius teisės aktus draudžiama vykdyti rangos darbus tam tikrose turistinėse vietovėse, be to, pirkimo sąlygose buvo nustatytas didžiausias leistinas darbų atlikimo terminas, kurį viršijus tiekėjų pasiūlymai būtų atmetami.

Teisingumo Teismas apibendrintai pasisakė dėl dviejų klausimų grupių: **(i)** ar viešojo pirkimo sutarties pakeitimo pripažinimui esminiu reikalingas sutarties šalių rašytinis susitarimas keisti pradines nuostatas; **(ii)** kas laikytina nenumatytomis aplinkybėmis, leidžiančiomis keisti viešojo pirkimo sutarties vykdymo terminus.

TEISMŲ PRAKTIKA

Pirma, Teisingumo Teismas nurodė, kad vertinimas, ar viešojo pirkimo sutartis pakeista iš esmės, negali priklausyti nuo to, ar sudarytas rašytinis susitarimas pakeisti sutartį. Privalomo rašytinio susitarimo keisti sutartį nustatymas leistų išvengti viešųjų pirkimų taisyklių šioje srityje taikymo. Tokiu būdu sutarties šalys galėtų laisvai faktiškai keisti tokių sutarčių nuostatas. Pagal Direktyvos 2014/24 nuostatas sutarties pakeitimai laikytini esminiais, kai jie rodo šalių ketinimą iš naujo derėtis dėl esminių tos sutarties sąlygų, taigi esminiai sutarčių pakeitimai yra sutartinio pobūdžio. Kaip pažymėjo Teisingumo Teismas, „*ketinimas iš naujo derėtis dėl sutarties sąlygų gali būti atskleistas kitomis formomis nei aiškus rašytinis susitarimas dėl atitinkamo pakeitimo*“. Toks ketinimas gali būti, nustatytas iš šalių susirašinėjimo sutarties vykdymo metu.

Antra, dėl aplinkybių kvalifikavimo nenumatytomis Teisingumo Teismas pažymėjo, kad tokių aplinkybių vertinimas priklauso nuo atitinkamos perkančiosios organizacijos, privalėjusios iš anksto įvertinti visus reikšmingus aspektus, rūpestingumo. Įprastos oro sąlygos ir teisės aktuose nustatyti draudimai vykdyti darbus tam tikrais laikotarpiais „negali būti laikomi aplinkybėmis, kurių rūpestinga perkančioji organizacija negalėjo numatyti“ Direktyvos 2014/24 72 str. 1 d. c p. i pp [VPĮ 89 str. 1 d. 3 p.] prasme. Atsižvelgiant į tai, tokios aplinkybės nelemia teisėto sutarties pakeitimo kitu pagrindu.

Kai atitinkamas aplinkybes galima iš anksto numatyti, jos, siekiant visų tiekėjų lygiateisiškumo, turi būti iš anksto įtvirtinamos pirkimo dokumentuose ir sutartyje. Tokiu atveju viešojo pirkimo sutartis galėtų būti vykdoma pagal naujai susiklosčiusią (pasikeitusią) situaciją nerengiant naujos pirkimo procedūros. Atsižvelgiant į tai, Teisingumo Teismo vertinimu, rūpestingumas, kurį turi įrodyti perkančioji organizacija, be kita ko, apima įvairių darbų sustabdymo priežasčių (rizikų) išankstinį įvertinimą.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą skaitykite [čia](#).

Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktika

Patikimos rekomendacijos visais viešųjų
pirkimų proceso klausimais.

[Susipažinkite su komanda](#)

Plačiau apie „Ellex Valiunas“ – ellex.legal/lt

